

2 maja 2025 r.

Pan Tomasz Klaczyński
Przewodniczący Rady Miejskiej w Śremie
Urząd Miejski w Śremie
pl. 20 Października 1
63-100 Śrem

Skarga

Na podstawie artykułu 63 Konstytucji RP oraz art. 227 Kodeksu postępowania administracyjnego składam skargę na pana _____, dyrektora Muzeum Śremskiego w Śremie w związku z naruszeniem przez dyrektora Muzeum zasady praworządności, do której przestrzegania zobowiązuje go Regulamin organizacyjny Muzeum Śremskiego w Śremie (Rozdział IV. § 10.).

Dyrektor Muzeum Śremskiego w Śremie, działając jako wydawca broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina*, świadomie złamał przepisy prawa polskiego zawarte w Ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Opis sprawy

W marcu 2025 roku Muzeum Śremskie w Śremie wydało drukiem broszurę *Szczepscy. Młyn i rodzina*. Oficjalna i uroczysta premiera miała miejsce 19 marca 2025 roku w siedzibie Muzeum. Jestem pomysłodawcą, projektantem, autorem składu DTP i autorem tekstu tej broszury (współautorem tekstu jest pan _____). Muzeum wydało ją **bez mojej wiedzy i bez mojej zgody**, czym naruszyło moje osobiste i majątkowe prawa autorskie. Skutkiem tych działań rozpowszechnianie tej publikacji jest nielegalne.

Broszura *Szczepscy. Młyn i rodzina* powstała z mojego pomysłu i mojej prywatnej inicjatywy na przełomie 2020 i 2021 roku. Byłam wówczas pracownikiem Muzeum Śremskiego i tworzyłam to opracowanie z myślą o Muzeum jako wydawcy. Nie leżało to w zakresie moich obowiązków służbowych – byłam zatrudniona jako koordynator Sekcji Gromadzenia i Udostępniania Zbiorów, dlatego pracowałam nad tym wydawnictwem w czasie wolnym. Była to moja propozycja rozszerzenia

działalności Muzeum o monograficzne opracowania bogatych zespołów archiwalnych w zbiorach Muzeum. Przez dalsze dwa lata, tj. do września 2023 roku, kiedy to zwolniłam się z pracy, dyrektor Muzeum nie przejawiał żadnego zainteresowania wydaniem tej broszury drukiem.

Tymczasem, ku mojemu wielkiemu zaskoczeniu, w 2025 roku została ona wydana przez Muzeum Śremskie w Śremie w niemal nie zmienionym kształcie. Skorzystano z kopii roboczej broszury pozostawionej przeze mnie w postaci pliku PDF na muzealnych komputerach.

Dysponuję kopią tego pliku, jak również całym zbiorem plików roboczych, które są przechowywane na serwerze zewnętrznym i w każdej chwili można potwierdzić tak czas postania dzieła, jak i moje autorstwo.

Podkreślam, że tworzyłam broszurę z własnej inicjatywy i moje działania w żaden sposób nie wynikały z polecenia czy woli dyrektora Muzeum Śremskiego. Pisanie tekstów o lokalnej historii ani składanie publikacji do druku nie leżało w zakresie moich obowiązków. Fakt ten potwierdzają każdorazowe odrębne umowy między Muzeum Śremskim a mną na pisane przeze mnie teksty do „...iej” (w tym cykl ..., oraz na skład ... do druku. Dodam, że przy składaniu publikacji do druku podpisuję się pseudonimem ...

Katalog wykroczeń Muzeum Śremskiego, działającego jako wydawca broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina*, przeciwko Ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest w tej sytuacji obszerny:

1. Broszurę *Szczepscy. Młyn i rodzina* wydano **bez wiedzy i zgody autora**, czym naruszono moje autorskie prawa osobiste do dysponowania własnym dziełem.
2. Wydawca nie dysponuje żadną umową, która uprawniałaby go do wydania broszury, tym bardziej nie ma żadnej podstawy prawnej do pozbawienia mnie wynagrodzenia za moją pracę. Nie otrzymałam żadnego wynagrodzenia za stworzenie tej broszury ani żadnych tantiem, czym naruszono moje autorskie prawa majątkowe.
3. We wszystkich zapowiedziach wydarzenia pt. Premiera zeszytu *Szczepscy. Młyn i rodzina*, organizowanego przez Muzeum Śremskie 19 marca 2025 roku, **świadomie pominięto autorstwo broszury**. Usunięto świadomie autorstwo broszury ... ze strony tytułowej. Nawet obszerny artykuł pani ... pracownika Muzeum, opublikowany 31 marca 2025 r. na portalu Kultura u Podstaw pomija świadomie autorstwo publikacji. O tym, że pomijanie informacji o autorstwie było świadome, świadczy wzmianka na stronie redakcyjnej: „Tekst: ... pozbawiona jednak pierwotnego opatrzenia znakiem praw autorskich. Fakt, że konsekwentnie nie zostałam zaproszona na premierę publikacji, tylko potwierdza świadome pomijanie mnie jako autora.

4. Strona redakcyjna zawiera nieprawdziwą informację, tj. sankcjonuje **przywłaszczenie mojej pracy przez osobę trzecią**. Podkreślam, że moje pretensje do autorstwa składu DTP nie są kierowane do pani, a do wydawcy, który tutaj świadomie podał nieprawdziwe informacje.
5. O świadomej ingerencji w mój oryginalny plik PDF świadczy inna szata graficzna wstępu, napisanego i podpisanego przez dyrektora Muzeum. Dwa ostatnie akapity tego tekstu pochodzą z napisanego oryginalnie przeze mnie w 2021 roku wstępu do broszury. Akapity te cytuję także pani w artykule na portalu Kultura u Podstaw, i tam podpisując je nazwiskiem

Mimo całego mojego oburzenia na bezprawne działanie Muzeum Śremskiego w Śremie, **staralam się dochodzić swoich praw polubownie**. 26 marca 2025 roku wystosowałam oficjalne pismo do dyrektora Muzeum Śremskiego, w którym zwróciłam uwagę na naruszenie przez Muzeum moich praw autorskich i zaproponowałam rozwiązanie tej nieprzyjemnej sprawy. Sformułowałam jasno moje roszczenia i zaproponowałam formę ich spełnienia. Określiłam także satysfakcjonujący mnie termin zakończenia sprawy: 28 kwietnia 2025 roku. Do dzisiaj (2 maja 2025) nie otrzymałam z Muzeum Śremskiego żadnej odpowiedzi. Jak widać, arogancja, z jaką potraktowano moją osobę na etapie przygotowania i publikacji broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* do druku, rozciąga się na dalsze zaprzeczanie moich praw.

Postulaty

Oczekuję od Rady Miejskiej w Śremie, że jako prawny organizator Muzeum Śremskiego w Śremie nakłoni dyrektora tej placówki do zaspokojenia moich roszczeń w drodze ugody, bez negocjacji (bo ich czas minął) i bez dalszej zwłoki. W przeciwnym wypadku skieruję sprawę do sądu. Jeśli sprawa trafi do sądu, oprze się o: Art. 115. [Przywłaszczenie autorstwa. Rozpowszechnianie utworu bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy. Zniekształcenie utworu] oraz o Art. 116. [Rozpowszechnianie utworu bez pozwolenia] Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Artykuły te przewidują **odpowiedzialność karną** sprawcy. Ponadto, będę też mogła żądać dużo wyższego zadośćuczynienia ze szkodą dla finansów Muzeum Śremskiego, a – co za tym idzie – ze szkodą dla finansów Gminy Śrem.

Mam nadzieję, że udało mi się przedstawić sprawę jasno i że rozumiecie Państwo, iż nikt nie ma prawa przywłaszczać sobie cudzej pracy twórczej, a już na pewno nie instytucja kultury finansowana ze środków publicznych, zobowiązana do przestrzegania zasady praworządności.

Z poważaniem

Załączniki:

1. Opublikowana w marcu 2025 roku przez Muzeum Śremskie w Śremie broszura *Szczepscy. Młyn i rodzina*, opatrzona z niezrozumiałych względów datą „Śrem 2024”
2. Kopia pisma skierowanego przeze mnie do dyrektora Muzeum Śremskiego z propozycją polubownego załatwienia sporu z datą 26 marca 2025 r.
3. Kopia potwierdzenia dostarczenia pisma z datą 28 marca 2025 r.
4. Pierwsze strony oryginalnego pliku PDF przygotowanego do druku w 2021 r. zawierające stronę tytułową z podaniem autorstwa, stronę redakcyjną z gwarancją praw autorskich oraz oryginalny wstęp z 2021 r.
5. Zrzuty ekranu pokazujące zapowiedź premiery broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* na portalu Facebook oraz na stronie Muzeum Śremskiego potwierdzające całkowite pominięcie autorstwa broszury (FB z dnia 24.02.2025, MŚ z dnia 6.03.2025)
6. Kopia artykułu pani [imię] z portalu Kultura u Podstaw zamieszczonego 31 marca 2025 r. potwierdzająca całkowite pominięcie autorstwa broszury

SZCZEPSCY MŁYN I RODZINA

ŚREM
2024

Załącznik 2.

Kopia pisma skierowanego przeze mnie do dyrektora Muzeum Śremskiego z propozycją polubownego załatwienia sporu z datą 26 marca 2025 r.

Zatęgowik 2.

, 26 marca 2025 r.

KOPIA

Pan Mariusz Kondziela

Dyrektor Muzeum Śremskiego w Śremie

Zwracam się do Pana w sprawie naruszenia moich praw autorskich i dóbr osobistych przez Muzeum Śremskie poprzez wydanie drukiem broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* w marcu 2025 roku.

Broszurę *Szczepscy. Młyn i rodzina* zaprojektowałam, napisałam na podstawie badań i własnych ustaleń oraz złożyłam do druku w 2021 roku. Byłam wówczas pracownikiem Muzeum Śremskiego i z własnej inicjatywy zaprojektowałam publikację, której celem była prezentacja obszernego zasobu archiwalnego w zbiorach Muzeum. Nie leżało to w zakresie moich obowiązków służbowych, dlatego pracowałam nad publikacją po godzinach pracy, prywatnie w domu.

Byłam pracownikiem Muzeum jeszcze dwa następne lata (do września 2023 roku) i nie było w tym czasie żadnej woli wydania mojej pracy drukiem. Na komputerach Muzeum pozostała kopia mojego pliku PDF z roboczą wersją broszury do druku. W tej wersji **dzieło zostało ustalone** i tę wersję z nieznacznymi przeróbkami Muzeum wydało w marcu 2025 roku. O ustaleniu dzieła w 2021 roku świadczy fakt oficjalnego wymienienia broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* w bibliografii opublikowanego w 2023 roku *Kalendarium Śremu*. Pozycja bibliograficzna jest opatrzona datą roczną (2021) i opisana kps (komputeropis).

W myśl ustawy o prawie autorskim, nawet gdyby istniała jakakolwiek umowa między mną a pracodawcą o stworzeniu dzieła do publikacji, wszelkie prawa pracodawcy do jego wydania wygasły po dwóch latach, tj. w 2023 roku. Żadna umowa w tej sprawie nigdy nie została podpisana. Prawo do pierwszego wydania broszury było jedynym, jakie ewentualnie mogło przysługiwać Muzeum w obszarze zaprojektowanej przeze mnie publikacji *Szczepscy. Młyn i rodzina*.

Muzeum Śremskie w Śremie **bez mojej wiedzy i zgody** zadysponowało moim dziełem. Naruszyło w ten sposób moje prawa osobiste i majątkowe do utworu. Nie jest to jedyne naruszenie artykułów ustawy.

Dysponuję kopią elektroniczną przygotowanej przeze mnie do druku tejże publikacji z datą 11 stycznia 2022. Kopia znajduje się w miejscu niezależnym od mojego komputera i nie będzie żadnego kłopotu z oficjalnym ustaleniem daty jej powstania. Kopia ta dowodzi wprost, że podpisał się Pan swoim nazwiskiem pod całym akapitem mojego tekstu (*Od wydawcy*), że wydawca stworzył na stronie redakcyjnej fikcyjną pozycję „koncepcja i redakcja”, gdzie w sposób nieuprawniony dopisano nazwisko pani [] oraz że wydawca pominął podkreślone wyraźnie prawa autorskie autorów publikacji ([] oraz prawa pani []

do dysponowania częścią ikonografii. Ponadto na stronie redakcyjnej pominięto moje autorstwo składu DTP, wpisując w to miejsce nazwisko []

Ustawa o prawie autorskim mówi też o ochronie dóbr osobistych. Publikacja i premiera broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* stworzyły pozór mojej współpracy z Muzeum, wbrew moim intencjom i wbrew mojej woli.

Staram się unikać nazwania w sposób jawny tego, co się stało, gdy Muzeum Śremskie w Śremie wydało drukiem broszurę *Szczepscy. Młyn i rodzina* (premiera 19 marca 2025) bez – podkreślam – mojej wiedzy i zgody. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. określa to bardzo precyzyjnie i wymienia konsekwencje prawne.

Proponuję w pierwszej kolejności polubowne rozwiązanie powstałego z winy Muzeum problemu. Oczekuję od Muzeum Śremskiego gratyfikacji za moją pracę oraz zadośćuczynienia za bezprawne wykorzystanie mojej pracy, podszycie się osób trzecich pod autorstwo mojego tekstu, składu i projektu publikacji.

Moje oczekiwania finansowe wynoszą dwukrotność zryczałtowanego wynagrodzenia za prace, jakie wykonałam przy stworzeniu broszury, wg stawek rynkowych:

Przekazanie wynagrodzenia może się odbyć na podstawie stosownej umowy o dzieło (bez przekazania praw autorskich) i stowarzyszonego z nią rachunku. Podkreślam, że ustawa przewiduje trzykrotność wynagrodzenia, gdy naruszenie praw autorskich było świadome i zawinione, co miało miejsce w tym przypadku.

Oczekuję także pisemnego zobowiązania, że w przypadku wznowienia publikacji czy też dodruku, moje autorstwo i moje prawa autorskie zostaną jawnie podane.

Sądzę, że miesiąc wystarczy na wszelkie formalności i Muzeum Śremskie w Śremie wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec mnie **do 28 kwietnia 2025**. Mam dowody, że dzieło należy do mnie jako współautora tekstu, autora projektu i składu DTP.

Proszę komunikować się ze mną wyłącznie za pośrednictwem poczty tradycyjnej. Wszelkie dokumenty będą stanowiły dowód w sprawie, chociaż mam nadzieję, że nie będę zmuszona dochodzić swoich praw w sądzie.

Termin polubownego zakończenia tej sprawy jest nieprzekraczalny. Później przekażę sprawę prawnikowi mediatorowi, z którym konsultowałam niniejsze pismo i który nada sprawie formalny bieg.

O zaistniałej sytuacji zamierzałam poinformować Radę Miejską w Śremie i Burmistrza Śremu, którym to organom Muzeum Śremskie podlega organizacyjnie. Ostatecznie postanowiłam powstrzymać się jeszcze od tego ruchu w geście dobrej woli. Mam nadzieję, że Panem także będzie kierowała dobra wola szybkiego zakończenia tej nieprzyjemnej sprawy.

Załącznik 3.

Kopia potwierdzenia dostarczenia pisma z datą 28 marca 2025 r.

Załącznik 3.

POTWIERDZENIE ODBIORU

Wypełnia Nadawca

Adresat przesyłki/kwoty przekazu

Muzeum Białostockie

ul. Mickiewicza 89

22-100 Białystok

kod pocztowy miejscowość

☒ przesyłka polecona

☐ przesyłka listowa z zadeklarowaną wartością

☐ paczka pocztowa

☐ kwota przekazu

☐ przesyłka

Numer nadawczy

ZWROCIĆ DO NADAWCY

kod pocztowy

miejscowość

Potwierdzam własnoręcznym podpisem

odbiorę przesyłki / kwoty przekazu

28.03.05

(data i podpis odbiorcy)

PSA N 24

(Miejsce na dodatkowe informacje Nadawcy)

Poczta Polska

POTWIERDZENIE NADAWCY

Przesyłka nadana

Nadawca

[Redacted area]

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Przesyłka nadana

Załącznik 4.

Pierwsze strony oryginalnego pliku PDF przygotowanego do druku w 2021 r. zawierające stronę tytułową z podaniem autorstwa, stronę redakcyjną z gwarancją praw autorskich oraz oryginalny wstęp z 2021 r.

Zatężeni 4.

Roczniki Muzeum Śremskiego

Rocznik I · Rok 2021

SZCZEPSCY MŁYN I RODZINA

Monograficzne opracowanie historii młyna Sylwestra Szczepskiego i rodziny Szczepskich na podstawie materiałów archiwalnych znajdujących się obecnie w zbiorach Muzeum Śremskiego, a w przeważającej liczbie zachowanych w domu rodzinnym przez Aleksandra Śmigielskiego, wnuka Sylwestra Szczepskiego

Autorzy opracowania

Muzeum Śremskie
Śrem 2021

Wydawca „Roczników”
Muzeum Śremskie
ul. Mickiewicza 89, 63-100 Śrem
tel.: 61 283 59 38,
e-mail: muzeum@muzeum.srem.pl

Druk *via* drukomatic.pl

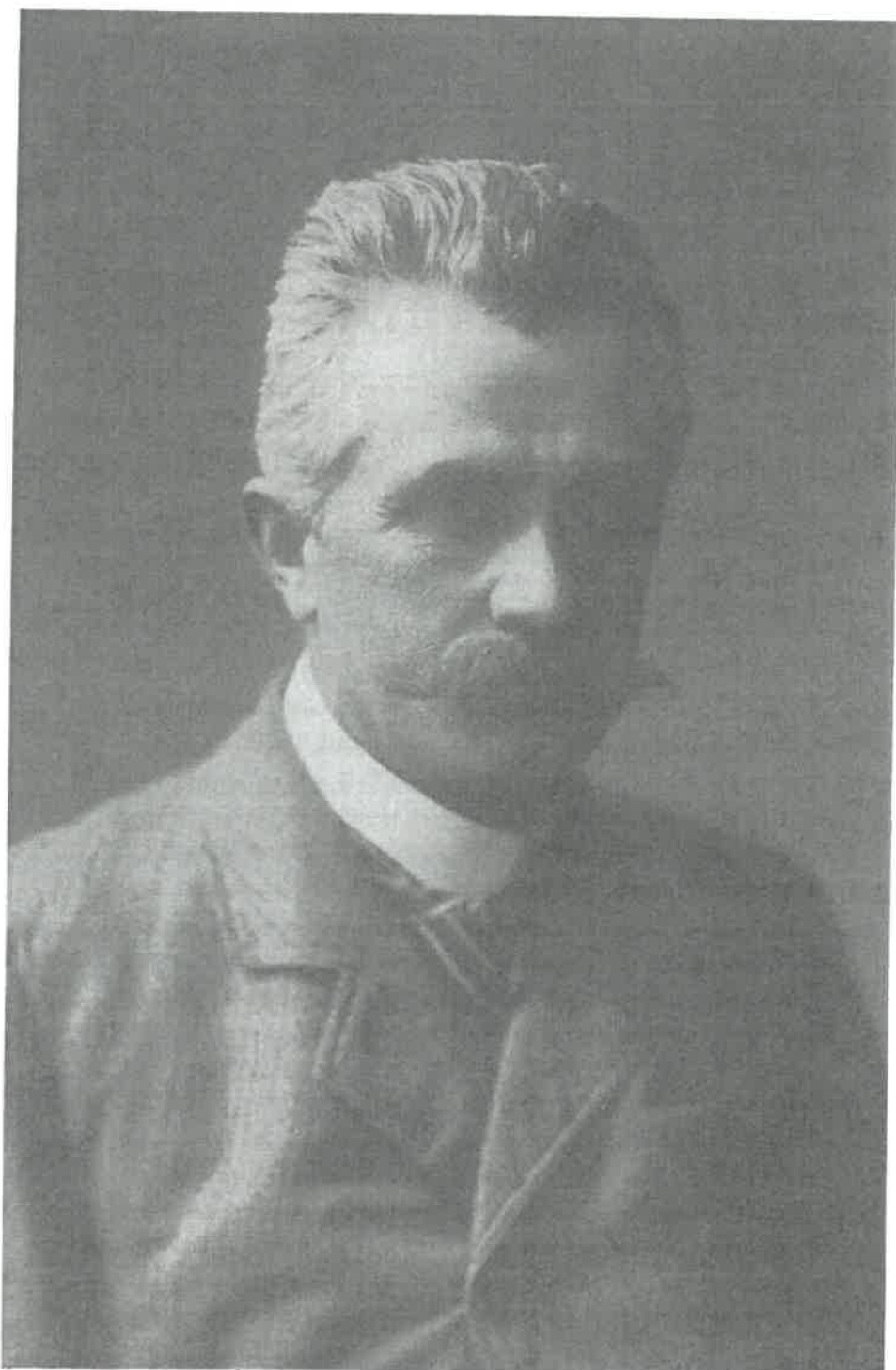
*Pierwszy numer „Roczników Muzeum Śremskiego”
dedykujemy Panu Aleksandrowi Śmigielskiemu,
bez którego nie powstałaby dwa lata temu
wystawa SZCZEPSCY i bez którego
nie powstałaby ta publikacja.*

OD REDAKCJI

„Roczniki Muzeum Śremskiego” to nowe cykliczne wydawnictwo Muzeum Śremskiego, przeznaczone do publikacji monograficznych opracowań tworzonych na podstawie zespołów archiwalnych w zasobach Muzeum Śremskiego. Zespoły te w niektórych przypadkach są tak duże, że formuła „Gazety Śremskiej”, dwumiesięcznika wydawanego przez Muzeum od 27 lat, nie wystarcza do ich zwartego zaprezentowania.

Otwieramy „Roczniki” zespołem archiwalnym *Szczepscy. Młyn i rodzina*, opisującym życie, pracę, działalność patriotyczną i społeczną rodziny Sylwestra Szczepskiego, mistrza młynarskiego, właściciela jednego z dwóch młynów przemysłowych, jakie powstały w Śremie na początku XX w. Bogaty zbiór archiwaliów został podarowany Muzeum przez Aleksandra Śmigielskiego, syna Haliny z d. Szczepiska, wnuka Sylwestra Szczepskiego i depozytariusza rodzinnych pamiątek. Publikację uzupełniają archiwalia ze zbiorów *...*, córki Tadeusza Szczepskiego, również wnuczki Sylwestra.

W myśl zasady, że czasem jeden obraz wart jest tysiąca słów, w niniejszym wydawnictwie przeważa ikonografia. Są to fotografie, dokumenty i inne obiekty, ściśle związane z życiem i działalnością rodziny Szczepskich. Jednak Szczepscy nie żyli przecież w odosobnieniu, zatem ikonografia nabiera charakteru uniwersalnego, związanego nie tylko z historią Śremu, ale też z historią w ogóle.

1. Sylwester Ludwik Szczepski (1864-1953). Zbiory MŚ

SZCZEPSCY

MŁYN I RODZINA

WIATRAK GABLERA

Na XIX-wiecznych mapach topograficznych wokół Śremu naliczyć można od 13 w 1826 r. do 15 w 1893 r. wiatraków pracujących na potrzeby miasta i najbliższej okolicy. Dla porównania, pod koniec XIX w. w Środzie funkcjonowało 12 wiatraków, w Książu i w Dolsku – po 7. Najprawdopodobniej były to koźlaki, bowiem taki wiatrak znaleźć można na pieczęci Cechu Młynarzy w księdze składek przy zapisie z 1889 r. Odcisk pieczęci nie jest wyraźny, jednak widać charakterystyczny długi drewniany drąg służący do obracania konstrukcji śmigłami do wiatru. Koźlakiem był też ostatni zachowany śremski wiatrak, usytuowany przy drodze na Poznań, pomiędzy pierwszym i drugim mostem, powszechnie znany jako wiatrak Górnego, rozebrany ok. 1970 r. Wcześniej był to jeden z ośmiu młynów wietrznych, które pracowały po wschodniej stronie miasta. Na Starym Mieście, po lewej stronie Warty działało sześć kolejnych wiatraków, w dwóch grupach: jedna w okolicach dworca kolejowego, druga w okolicach późniejszego młyna Muślewskich. Jeden z tych wiatraków od 1884 lub 1885 r. należał już do Wojciecha Muślewskiego, mistrza młynarskiego, który przeniósł się do Śremu z Dolska.

Piętnasty młyn wietrzny stał samotnie nad Wartą, na zachodnim skraju prawobrzeżnego Śremu. Widać go już na mapie z 1826 r. Należał do niemieckich mistrzów młynarskich – Wilhelma, potem jego syna Wilhelma Bertholda Gablera. Fakt ten potwierdza krótka notatka prasowa zamieszczona w poznańskim „Postępie” z soboty 4 lipca 1891, o tragicznej przygodzie pewnego żołnierza: „Śrem. Przed kilku dniami utonął żołnierz tutejszej załogi przez własną lekkomyślność. Chciał kąpać się w Warcie w pobliżu młyna Gablera. [...] Ciało w poniedziałek dopłynęło nad brzeg przy olędрах radzewskich”.

Załącznik 5.

Zrzuty ekranu pokazujące zapowiedź premiery broszury *Szczepscy. Młyn i rodzina* na portalu Facebook oraz na stronie Muzeum Śremskiego potwierdzające całkowite pominięcie autorstwa broszury (FB z dnia 24.02.2025, MŚ z dnia 6.03.2025)

🔍 Szukaj na Facebooku

Wydarzenia

🔍 Wyszukaj wydarzen a

🏠 Strona główna

👤 Twoje wydarzenia

🔔 Powiadomienia

+ Utwórz nowe wydarzenie

Nadchodzące wydarzenia

Pokaż wszystkie

Sobota, 3 marca 2025 o 11:15 – 12:45
Ochotnicza Kompania Poznańsko Lwowska - wszystko co...

👤 Radosław i Ryszard

Środa, 19 marca 2025 o 18:30

Nowe wydawnictwo: SZCZEPSCY.

MEYN I RODZINA

👤 Radosław i 7 znajomych

Sobota, 22 marca 2025 o 09:45

W świetle reflektorów. O wrażliwości. | grafika ...

2°C Mgła

🔍 Wyszukaj

07:10 24.02.2025

Szczegółowe informacje

69 użytkowników odpowiedziało

Wydarzenie Muzeum Śremskie

Muzeum Śremskie

Publiczne - Każdy na Facebooku i poza nim

Śrem

STARF MIASTO

Zapraszamy na premierową prezentację wydanego przez śremskie Muzeum zeszytu „Szczepscy. Młyn i rodzina”, opisującego życie, pracę, działalność patriotyczną i społeczną rodziny Sylwestra Szczepkiego, mistrza młynarskiego, właściciela jednego z dwóch młynów przemysłowych, jakie powstały w Śremie na początku XX wieku. Bogaty zbiór archiwaliów, został подарowany Muzeum, przez Aleksandra Śmigileckiego, syna Haliny z domu Szczepkiej, wnuka Sylwestra Szczepkiego, depozytariusza rodzinnych pamiątek. Publikację uzupełniają archiwalia ze zbiorów Romany Grund, córki Tadeusza Szczepkiego, również wnuczki Sylwestra Szczepkiego.

Autorzy zeszytu w myśl zasady, że czasem jeden obraz wart jest tysiąca słów, wysunęli na plan pierwszy ikonografię. Są to fotografie rodzinne, dokumenty i inne obiekty ściśle związane z życiem i działalnością rodziny Szczepskich. Jednak Szczepscy nie żyli przecież poza społecznością i czasem, zatem ikonografia nabiera charakteru uniwersalnego, związanego nie tylko z historią Śremu, ale też z historią w ogóle.

Podczas wydarzenia – w muzealnym holu – przypomnimy wystawę prezentowaną w grudniu 2019 roku zatytułowaną „Szczepscy”, która była przyczynkiem do powstania publikacji, zaś na dużym ekranie wyświetlimy premierowo film dokumentalny „Aleksander Śmigilewski. O rodzinie”.

Muzeum Śremskie

Adama Mickiewicza 09, Śrem, województwo wielkopolskie

Muzeum Śremskie jest samorządową instytucją kultury: udostępnia ekspozycje stałe, organizuje wystawy

Goście

11

Weznaną udział

58

Zainteresowań

Pokaż wszystkich

Zalogowani 5./FB

MUSEUM

Muzeum

Aktualności

Wydarzenia

FMJST/M

Zbiory

Edukacija

Publikacje

Kontakt

Wizytka

Znajdujesz się w: Wydarzenia > Nadchodzące

Nowe wydawnictwo: SZCZEPSCY. MŁYNI I RODZINA

Zapraszamy na premierową prezentację wydanego przez śremskie Muzeum zeszytu „Szczepscy. Młyn i rodzina”, opisującego życie, pracę, działalność patriotyczną i społeczną rodziny Sylwestra Szczepskiego, mistrza młynarskiego, właściciela jednego z dwóch młynów przemysłowych, jakie powstały w Śremie na początku XX wieku. Bogaty zbiór archiwaliów, został podarowany Muzeum, przez Aleksandra Śmigieckiego, syna Haliny z domu Szczepskiej, wnuka Sylwestra Szczepskiego, depozytariusza rodzinnych pamiątek. Publikację uzupełniają archiwalia ze zbiorów Romany Grund, córki Tadeusza Szczepskiego, również wnuczki Sylwestra Szczepskiego.

Autorzy zeszytu w myśl zasady, że czasem jeden obraz wart jest tysiąca słów, wysunęli na plan pierwszy ikonografię. Są to fotografie rodzinne, dokumenty i inne obiekty ściśle związane z życiem i działalnością rodziny Szczepskich. Jednak Szczepscy nie żyli przecież poza społecznością i czasem, zatem ikonografia nabiera charakteru uniwersalnego, związanego nie tylko z historią Śremu, ale też z historią w ogóle.

Podczas wydarzenia – w muzealnym holu – przypomnimy wystawę prezentowaną w grudniu 2019 roku zatytułowaną „Szczepscy”, która była przyczynkiem do powstania publikacji, zaś na dużym ekranie wyświetlimy premierowo film dokumentalny „Aleksander Śmigieński. O rodzinie”.

Wstęp wolny.

Zatycumik 5. / Ms!

3°C
50°C

Q Wyszukaj

08:27
06.02.2025

Załącznik 6.

Kopia artykułu pani . . . portalu Kultura u Podstaw zamieszczonego
31 marca 2025 r. potwierdzająca całkowite pominięcie autorstwa broszury

Zatętnik G.

<https://kulturaupodstaw.pl/szczepscy-mlyn-i-rodzina/>
dostęp: 29 kwietnia 2025

Szczepscy. Młyn i rodzina

Opublikowano:

31 marca 2025

19 marca 2025, w Muzeum Śremskim odbyło się spotkanie promujące nowowydany zeszyt poświęcony rodzinie Szczepskich oraz historii młyna, którego byli właścicielami. To było długo oczekiwane wydawnictwo, którego pomysł pojawił się już w 2019 roku, kiedy to odbyła się wystawa zatytułowana właśnie „Szczepscy. Młyn i rodzina”.

Pamiętki

Ekspozycja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Śreму, ale nie tylko. Na wernisażu pojawili się również członkowie rodziny Szczepskich, zainteresowani rodzinną historią. Obu tych przedsięwzięć nie udałooby się zrealizować bez pomocy Aleksandra Śmigielskiego, wnuka Sylwestra Szczepskiego, który przechował rodzinne dokumenty i któremu te pomysły bardzo się spodobały.

To dzięki niemu i jego zaangażowaniu udało się zorganizować wystawę.

[Ilustracja: Rozbudowa młyna. Ok. 1931 r. Fot. ze zbiorów Muzeum Śremskiego]

I również dzięki niemu udało się zebrać konieczne materiały do wydania zeszytu. Aleksander Śmigielski był depozytariuszem rodzinnych pamiątek i strażnikiem pamięci o rodzinie. Zachowane przez niego fotografie i inne pamiątki, udało się nam się wypożyczyć na wystawę. Po jej zakończeniu większość z nich została przekazana śremskiemu muzeum. I włączona do zbiorów. Aleksander Śmigielski był (umarł w 2022 roku) bardzo charakterystyczną postacią, znaną wielu śremianom. Uczestniczył w życiu kulturalnym miasta, dzieląc się znajomością jego dziejów podczas spotkań w śremskim muzeum i śremskich szkołach. Historia była jego pasją, mimo że ukończył studia ekonomiczne. Jego wiedza nie raz przydała się przy rozwiązywaniu skomplikowanych zagadek, na które tylko on znał odpowiedź.

Wydanie zeszytu poświęconego historii rodziny Szczepskich i ich młyna było dla śremskiego muzeum niezwykle ważne.

To bowiem nie tylko historia rodzinna ale też historia miasta w którym Szczepscy żyli i pracowali.

Historia rodziny

[Ilustracja: Młyn Parowy S. L. Szczepski. Na pierwszym planie dom rodzinny. Ok. 1913r. Fot. ze zbiorów Muzeum Śremskiego]

Sylwester Szczepski, senior rodziny, założyciel młyna parowego w Śremie, jednego z dwóch działających w tym czasie w mieście, urodził w 1864 roku w Oporowie koło Szamotuł. Do Śremu przybył w 1888 roku, po wydzierżawieniu wiatraka po Gablerze, który udało mu się w 1894 roku wykupić od Banku Ludowego. Jego przedsiębiorstwo prężnie się rozwijało i już w roku 1905 ukończono budowę młyna parowego wraz z kotłownią i maszynownią, który na stałe wpisał się w krajobraz Śremu.

W latach 1914-1915 Sylwester Szczepski zmuszony był sam zajmować się prowadzeniem młyna, gdyż synowie walczyli na froncie.

[Ilustracja: Młyn parowy S. L. Szczepski. Ok. 1913r. Fot. ze zbiorów Muzeum Śremskiego]

Sam prowadził też działalność kiedy walczyli w powstaniu wielkopolskim 1918/1919 roku. W 1924 roku oddał w dzierżawę młyn synom: Tadeuszowi, Adamowi i Marianowi. Kiedy wybuchła wojna, rodzina Szczepskich podzieliła los wielu Polaków z Wielkopolski, którzy zostali wysiedleni do Generalnego Gubernatorstwa. Młyn w Śremie znalazł się pod komisarycznym zarządem Niemca, Friedricha Deusingera. Po spaleniu się młyna Antoniego Muślewskiego w 1942 roku, był jedynym zakładem tej branży w Śremie. Pracował oczywiście na rzecz okupanta. Po wojnie młyn powrócił do rodziny Szczepskich, niestety nie na długo bowiem już w 1949 roku został upaństwowiony. Sylwester zmarł w 1953 roku. A młyn? Nadal działał, aż do przemian ustrojowych. W kolejnych latach kilkakrotnie zmieniał właścicieli, w końcu w 2015 roku został kupiony przez dewelopera, który zaadaptował zabytkowy budynek na apartamentowiec. Obecnie mieszczą się w nim mieszkania. Pamięć o młynie nadal jednak trwa.

[Ilustracja: Sylwester Ludwik Szczepski (1813-1953). Fot. z archiwum A. Śmigielskiego]

Żywa jest również pamięć o jego założycielu, który oprócz prowadzenia młyna czynnie uczestniczył w życiu miasta, udzielał się społecznie, działał w wielu organizacjach.

W okresie kiedy pełnił funkcję prezesa Towarzystwa ku Upiększaniu Miasta Śremu, wszystkie swoje siły zaangażował w rozwój Parku Miejskiego, zainicjował budowę boiska sportowego, muszli koncertowej i ogrodu jordanowskiego. Dosadzał drzewa, krzewy, dbał o zieleń i kwiaty. Wiele przedsięwzięć finansował ze środków prywatnych.

Zeszyt

O tym wszystkim możemy przeczytać w wydany właśnie przez śremskie muzeum zeszycie. Oprócz historii rodziny Szczepskich, ich życia, pracy, działalności patriotycznej i społecznej, dziejów założonego przez nich młyna, znajdziemy w nim reprodukcje wielu dokumentów- między innymi dawne rachunki i korespondencję handlową, również z okresu okupacji niemieckiej, a także zdjęcia z rodzinnego archiwum.

[Ilustracja: Młyn i rozbudowany dom mieszkalny. Lata 30. Fot. ze zbiorów Muzeum Śremskiego]

We wstępie, a także w zakończeniu śremskiego muzeum napisał

„Autorzy „zeszytu” w myśl zasady, że czasem jeden obraz wart jest tysiąca słów, w niniejszym wydawnictwie wysunęli na plan pierwszy ikonografię. Są to fotografie i dokumenty i inne obiekty ściśle związane z życiem i działalnością rodziny Szczepskich. Jednak Szczepscy nie żyli poza społecznością i czasem, zatem ikonografia nabiera charakteru uniwersalnego, związanego nie tylko z historią Śremu, ale historią w ogóle”.

Uczestnicy spotkania usłyszeli historię powstania wydawnictwa a także mieli możliwość obejrzenia dokumentalnego zapisu rozmowy z 2019 roku z Aleksandrem Śmigielskim, który oprowadzał po wystawie i ją komentował. W foyer dostępna była ta właśnie archiwalna ekspozycja.